

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Danske Kæmpeviser til Skole-Brug udvalgte og tillæmpede af Nik. Fred. Sev. Grundtvig

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Danske Kæmpeviser til Skole-Brug udvalgte og tillæmpede af Nik. Fred. Sev. Grundtvig", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. VI. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1847_896A-txt-shoot-idm426/facsimile.pdf (tilgået 20. juni 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Da møde alle, som hør Modre siare,
 Der er gode i Danmark at vare,
 I de grønne Sale,
 Mellem Rattergale,
 Og de andre Tugle smaa, som tale.

Da Mommers Eng, da løves alle Kviste,
 Det faaer Nest, som før af Sang er vidde,
 I de grønne Sale,
 Mellem Rattergale,
 Og de andre Tugle smaa, som tale.

Da vendes em igjen alt det Hørgjorte;
 Og da springe alle Glædhjem's Verre,
 I de grønne Sale,
 Mellem Rattergale,
 Og de andre Tugle smaa, som tale.

Da glæder Alt hvad Selen har vedraalet,
 Sem det rede Vind paa Medersmaalet,
 I de grønne Sale,
 Mellem Rattergale,
 Og de andre Tugle smaa, som tale.

Gaa Helgen blaa da alle Dren høre
 Tuglefang, som Hjertene kan røre,
 I de grønne Sale,
 Mellem Rattergale,
 Og de andre Tugle smaa, som tale.

Forord.

Forord vover ingen Tante" men staaer netop af forebygge den, og foreledes
 siger jeg med Forord, at jeg har andret de Kampviser i Udsnitning,
 Staaesmaal og til i Røngde, som jeg har samlet til Skolebrug, uden
 dered saa nogen Maade at ville naage, enten at til andet Brug er det
 lidt at haee Kampviserne i den aldste Skikkelse, de forefindes, eller at det
 immer er en mislig Sag baade med Bølger og med Kampningen, da
 dered til de bedste Viser laa gaae i Bøbet og de bedste Ordtag gaae i Løst.
 Gudelig vil jeg tilføie, at naar den kommer for Lyset, den fuldstændige,
 ordrette Udgave af vore Kampviser, som "Selskabet til den
 danske Litteraturs Fremme" med Hens og med Hils forbereder, da kan
 den baade træffes et bedre Bølg og helbred bedre Takt; men det er i mine
 Dine haand en stor Skam og en ubødelig Skade, at saa spærende Navn som
 i Skolen er skrevet saa ubefordret med ver Slat af gamle Skikviser,
 at den kunde blive gaa, uden engang at vide, der var saadant Skigt til.
 Saaforst detes Dr. Professor Maribo umuligt lod mig vide, det var
 hans fulde Hjt at indføre et Uvalg af Kampviserne i sin Skole,
 naar jeg vilde hjælpe ham til et Saadant, da fandt jeg, der var intet Udval
 at hjælpe, og stendte vi, efter god gammel Rønging, holdt Udgivningen "Kendte"
 gamle Viser, som blev mig formaget, saa saae jeg mig dog loflig ned og
 freo "Aalskjærtskaldsige," i den fulde og fulle Overveiening, at med den
 Klarhed og det Skæbne, jeg har til Kampviserne og til Udgivningen,
 og med det Vær, jeg har for Medersmaalet og Tølsen, herde Samlingen
 aldrig bliue saa selsaglig og mangelfuld, at den ja dog til Skolebrug var
 meget bedre end Intet.

Under dette Forord følger det vel af sig selv, at det egentlig har
 været vore bedrøvelige Udgaver, jeg har kunnet vælge af og ytte en
 Smule paa; men da den fuldstændige Udgave af Kampviserne,
 efter de aldste Haandskrifter og den yngste Sang, foreberedes var ved
 mig, saa har dog dered alle Hjer Samlingen vundet nogle lidt til nye
 Viser, som findes paa den i Uddetdeliden tilføiede "Blisene," men jeg har
 i mange Tilfælde af de gamle Overkrifter faaet et ganske andet Begreb
 om det gamle Ordtag, end jeg efter de bedrøvelige Udgaver nogenlunde
 kjendte mig til.

Oh nu kun mange Skoler vilde tage godt Efterfølg, og giv være gamle
 kække Kampviser ei blot maatte komme Ungdommen for Dite i Bogen,
 men især for Dite i Høilig og folkelig Sang! Da er jeg vidt nok, at
 ligesom dette lille Arbejde med at læse Kampvisernes Skolebrug
 hører til de fornødigste, jeg ved Pennen har hørt, saaledes vil det ogsaa
 være til de nyttigste, det undtes mig at gløse, og da skal det være mig foretaget
 Hæder, om det snart maas vider overtraffes og afløses. Det er nemlig selvsagt,
 at naar de fremmede Ting, vor Ungdom oplæres i, er allermest nyttige, da
 gaar dog Profeten i Arbeidsmanden, hvis vort Eget breddes forfæmmed,
 og af alle hvad Skolen kan og der glæde til at vælle og være det
 Folkelige ved den opvoksende Slægt, altid Landets Haand og i vore Dage
 lettelig det „sidste Haak," da er den gamle Folkevise, der dog endnu
 findes i Folkemunden, ikke blot hvad der ligger nærmest, men ogsaa hvad
 der gaar dybest, forbi „saure Dreb syde saamange et Hjerte," og forbi det
 gaar med Folkesangen, som med Lyden af „Dr. Mikemaads Wald-
 barge," at naar den bliver stærk, da rener ikke blot „Barken paa Eg og
 Birk" saa det kommer frem alle hvad der „gik imellem Bæk og Træ" men da
 maas ogsaa „Trolden" op med alle det Rære, som drog tilknyttet i Liefse eller
 Glemsteds Vandløse. Og naar det sker, naar en glad Dag aabenbarer,
 at alle det ægte Danske, ligesaa lysteligt som ædelt og ækkeligt, der findes
 færdigt og foræret, var dog ikke glemte, men glemte til bedre Tid, da skal det
 komme ihu med Gommen, at vor gamle Sanger fra Mund til Mund
 „sanket paa fire Guldsko," og „Lillevanden" sank i „den stråbige Strom," altsin-
 fundt dog ændret, efter Drebproget, alle Gode i som igjen, og som langt under-
 søget satte og snart oplyste i Folkeis Besidthed, end om det, ved at haves
 med, var blevet forfaldt og saa vanhaldet, som nu mangen gammel Visse i
 Folkemunden, hvis gamle Deltagelse nu næppe, uden ved Hjælp af hvad der
 udflyger fra de Døde Bøger, led sig opbære endlige udflyge.

Derfor, du Danske Ungdom! nu kun frist Med, som „ungen
 Sørgbet," saa følger god Lykke!

